

anpligt paa Sorø's Overfud. Forresten har jeg paa ingen Maade vedkjendt mig det Princip, at Statskassen havde Raadighed over Overfudbet; factist har Statskassen ganske vist udøvet en saadan Raadighed, men jeg skal slet ikke inblade mig paa en Undersøgelse af Rigthigheden heraf. Jeg har, for at bruge et maaskee mindre passende Billede, søgt at frikjøbe Sorø Academi for de store Fordringer, som Finantsministeriet synes tilbøieligt til at stille til samme, ved at nævne to nærliggende Anvendelser af ikke bethdeligt Omfang i Modfætning til, hvad der tidligere er fordret af det; men hvad jeg maa ansee for ligesvem uretferdigt, er, dersom det kunde tænkes, at man paa een og samme Tid satte sig i Besiddelse af Sorø's Overfud og saa nægtebe Anvendelsen af noget som helst Beløb deraf til et saa nærliggende Niemed som Dækningen af Skolevæsenets tidligere Underbalance. Jeg kan ikke Andet end paa det Allerindstændigste opfordre det ærede Thing til ikke at give Udvalget Medhold, i denne Henseende. — Foraaavdt der har været talt om Gjenoprettelsen af Rolding Skole eller Flytning af Horsens Skole, maa jeg bemærke, at det Sidste vilde komme i afgjort Strid med Fundatsen, som i høi Grad turde binde Skolen til Horsens selv, og hvad Rolding Skole angaaer, har der hidtil ikke været Tale om atter at vende tilbage til, hvad man for saa Nar siden har forladt; dette er imidlertid et Spørgsmaal, som ikke i den nærmeste Fremtid kræver nogen Drøftelse eller Forhandling. — I Analogi med, hvad der blev gjort gjældende om Skolevæsenet, har man viist den Retferdighed, at vilde behandle Seminariefonden paa samme Maade; ogsaa den har man villet henvise til at leve af sin Capital, som om ikke Befolkningen havde Ret til at forlange den Sikkerhed for Censartethed i Lærernes Udbanelse, som jo netop er Maalet for Seminarernes Existents. Jeg behøver vist ikke at minde den ærede Forsamling om, at Inddragelsen af Statskassens Tilfud vilde nærme sig overordentlig stærkt til et Brud paa indgaaede

Overeenskomster. Det vil erindres, at man i sin Tid har inddraget den Afgift, som Seminarierne havde af Tiendehartkornet, og den Andeel, Seminariefonden havde i de kongelige Expeditioner og Bevillinger, mod et aarligt Bidrag af noget over 7000 Rd. Det er netop dette, man nu vil inddrage, og saa vil man henvise Seminarierne til at søge Regres i deres egen Capital. Iøvrigt har jeg, med Hensyn til, at det under første Behandling har været bragt paa Bane, at den seminaristiske Udbanelse medfører saa overordentlig store Udgifter for Staten, uden at gaae nærmere ind paa Detaillen af Sagen, at fremhæve, at efter hvad der er opgjort af en med disse Forhold ganske overordentlig fortrolig Mand, udgjør Udgiften for hver Seminarists Underviisning om Aaret ikke fuldt 100 Rd. for Staten, saa at altsaa i et Tidsrum af 3 Aars Ophold paa Seminariet Udgiften, naar man vil beregne, hvad en Seminarist i det Hele taget koster, ikke paa nogen Maade kan sættes høiere end til circa 300 Rd. Der har ikke idag været Tale om de tidligere anstillede Sammenligninger mellem offentlige og private Seminarier. Jeg haaber heller ikke, at Discussionen vil tage denne Retning, og jeg skal derfor ikke trætte Forsamlingen med at gaae ind paa en Detail, som kunde sigte til de Bemærkninger, der i denne Retning bleve gjorte ved første Behandling. Jeg skal saaledes tillade mig indstændigt at tilraade det høie Thing, at stemme mod de Endringsforslag af Udvalget, som jeg har tilladt mig her at behandle, og jeg kan naturligviis heller ikke, efter hvad jeg her har forudstiftet, have det Mindste imod, at de Forslag, der af Udvalget ere stillede til Anvendelsen af Sorø's Overfud, blive forkastede; dette vilde kun være en yderligere Bekræftelse af, hvad jeg her har tilladt mig at anføre.

Fischer: Den høitærede Minister har ganske vist Ret i, at det vilde være uheldigt om Skolevæsenet efterhaanden skulde spise sin Capital op, men jeg troer dog ikke, at man